

REPUBLIKA

LÓDŹ, PIĄTEK, 12-go MAJA 1939 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 130

Daladier mówi:

Francja jest pod bronią i nie ugnie się przed siłą. — Polska otrzyma natychmiast pomoc w razie zagrożenia

Rząd francuski wyda dalsze zarządzenia wojskowe

PARYŻ, 11 maja.

(PAT) Premier Daladier wygłosił wczoraj po południu w Izbie Deputowanych następujące przemówienie:

„Po przedstawieniu Izbie orędzia Prezydenta Republiki, orędzia natchalonego z wieloletnim patriotyzmem i wysokim poczuciem obywatelskim, pierwszym naszym obowiązkiem jest pozdrowić w Izbie Republiki tych wszystkich młodych ludzi, którzy na ziemi, na morzu i w powietrzu bronią Francję i jej imperium przed wszelkimi niebezpieczeństwami. Pozdrowienia nasze kierujemy również pod adresem całego narodu francuskiego.

Od szeregu tygodni naród ten zdecydowany jest ponieść wszelkie ciężary i przeciwdziałać się wszelkim próbom osłabienia swej odporności moralnej próbom, jakie ktokolwiek podjąłby chciał w mniejszości, że kraje wolności okazałyby się bardziej wrażliwe na długotrwałe napędy nerwowe, niż kraje, gdzie panuje przymus, milczenie i służalczość.

Młodzi Francuzi zdecydowani ponieść wszelkie ciężary, jakich się od nich wymaga, nie mając posłuchu żadnej propagandzie zaniepokojonej, która starałaby się siać zwątpienie, okazują się godni zarówno swego narodu, jak i jego wspaniałej historii.

FRANCJA, TO DZIŚ WIELKI WARSZTAT PRACY, GDZIE MILIONY LUDZI PRACUJĄ BEZ PRZERWY I WYMIENIENIA, ABY ZAPEWNIĆ OBROT SWEGO KRAJU.

Jedynym naszym obowiązkiem jest być wyłącznie myśl o ojczyźnie, myśleć o powołaniu i wykonaniu męskich decyzji, jakich obrona ojczyzny wymaga. Już przed kilku dniami starałem się wyrazić

dokładnie uczucia Francji, i jakimikolwiekby nie były trudności i komplikacje, wynikłe z problemów międzynarodowych, jedna jedyna rzeczywistość istnieje dziś w Europie, a rzeczywistością tą jest dylemat: dominacja lub wspólpraca. Chodzi więc o to, aby wyjaśnić, CZY ROZBIEŻNOŚCI INTERESÓW, KTÓRE MOGĄ DZIELIĆ MIĘDZY SOBĄ NARODY, UREGULOWANE BEZ METODAMI POKOJOWEJ WSPÓLPRACY, CZY TEŻ PRZEZ GWALT I UŻYCIĘ SIŁY, CZY NALEŻY PRZYPOMNIEĆ OSTATNIE FAKTY ZŁAMANIA ZOBOWIĄZAŃ, PRZEKRĘCZENIA UKŁADÓW, FAKTY, IŻ POMIMO NAJBARDZIEJ UROCZYSTYCH OBIETNIC POCZYNIONYCH W TEJ SAMEJ CHWILI,

GDY ZAPADŁY POTAJEMNIE PRZECIWNIE DECYZJE, NARODY TRACIŁY SWĄ NIEZALEŻNOŚĆ I SZŁY POD OBCE JARZMO.

Czyż należy przypominać, iż rewindykacje natury ekonomicznej stawały się pretekstem do politycznych rewindykacji? Czyż należy przypominać że w tej samej chwili, gdy nie zaprzestaje się pokojowych deklaracji i gdy tyle ołtarzy jak nigdy wzniesionych zostało na rzecz pokoju,

Armie europejskie się mobilizują. ESKADRY OKRETÓW PRUJA FALE MORSKIE, ARMIE LOTNICZE SA PRZYGOTOWANE

tak, iż w 20 lat po wojnie znów miliony ludzi stoją pod bronią. Lecz umiłowanie

pokoju jest tak głęboko zakorzenione u wszystkich narodów, że usiłuje się podszywać pod jego hasło zamaskowanie aktów przemocy.

Czyżby pokój polegać miał na tym, że najeżdża się terytoria innych krajów, że przedstawia coraz to nowe rewindykacje, mogące wywołać konflikty zbrojne, że skazuje narody na nędzę, ciągle rosnące zbrojenia, uniemożliwiające współpracę międzynarodową?

W tych warunkach narody najbardziej przywiązane do metody swobodnej współpracy, do poszanowania ojczyzny innych, zdecydować się muszą, czy metodą gwałtu przeciwstawić należy metodę czujności i zdecydowania?

(Dalszy ciąg na str. 2-iej)

ANGLIA WYSTĄPI ZBROJNIE w razie naruszenia interesów polskich w Gdańsku

Londyn, 11 maja

(United Press) Premier Chamberlain wygłosił dziś przemówienie do około 10.000 kobiet należących do stronnictwa konserwatywnego.

Chamberlain jeszcze raz wyraźnie

oświadczył, że KAŻDY ZAMACH NA PRAWA POLSKI W GDANSKU POCIĄGNIĘ ZA SOBĄ OGÓLNY KONFLIKT ZBROJNY W KTÓRYM WEŹMIĘ UDZIAŁ TAKŻE ANGLIA.

Składiną Chamberlain zaprzecza twier

dzeniem jakoby Anglia usiłowała Niemcy okrążyć i izolować. „NIE CHCEMY JEDNAK SPOKOJNIE PRZYPATRYWAĆ SIĘ TEMU, JAK NISZCZONA JEST NIE ZALEŻNOŚĆ JEDNEGO KRAJU PO DRUGIM”.

Chamberlain oświadczył następnie, że co się tyczy UKŁADU MORSKIEGO ANGIELSKO-NIEMIECKIEGO, to powody tego zerwania podawane przez Niemcy nie wytrzymują krytyki.

Na zakończenie Chamberlain uzasadniając wprowadzenie powszechnej służby wojskowej wyraził pogląd, że TEN KROK WYWRZE PEWNE WRAZENIE NA WROGACH ANGLII.

Cała Polska obchodzi dziś w bolesnym skupieniu czwartą rocznicę zgonu Józefa Piłsudskiego. W dniu żałoby narodowej Naród Polski składa hołd pamięci swego Wielkiego Wodza

Upadłość Widzewskiej Manufaktury

ogłosił wczoraj wydział handlowy Sądu Okręgowego. — Syndykiem masy mianowany został p. Zbijewski, a sędzią komisarzem p. sędzia Seipelt

Wczoraj ogłoszona została przez wydział handlowy sądu okręgowego w Łodzi upadłość spółki akcyjnej „Widzewska Manufaktura”.

Wniosek o ogłoszenie upadłości zgłosił zarząd spółki w osobach pp.: inż. Adolfa Bielszowskiego i Oskara Klikara.

Syndykiem mianowany został p. inż. Wiesław Zbijewski b. radca handlowy ambasady polskiej w Londynie a sędzią komisarzem sędzia handlowy Paweł Seipelt dyr. firmy Eisert. Termin dla zgłoszenia wierzytelności wyznaczony został do dnia 11 lipca r. b.

W podaniu o upadłość zarząd spółki przytacza obszernie powody, które skłaniają go do tego rodzaju poważnego kroku. Racyj, którymi kierował się zarząd ma być kilkanaście.

Tak więc — zdaniem zarządu — układ zawarty przed kilku laty z wierzycielami nie spełnił swego przeznaczenia. Nieustalona wysokość zadłużenia udaremniła poszukiwania w bankach odpowiednich kredytów. Sprawy podatkowe nie były załatwione. „Widzewska Manufaktura” robiła bokami, starając się o kredyty i płacić wysokie procentowanie. Nadwyreżała kapitał obrotowy i popadała w coraz gorsze warunki.

Dalej zarząd twierdzi, że gdyby

unieruchomiono tkalnie, możnaby wyzbyć się szybko składu gotowych towarów, ale to było niemożliwe ze względów socjalnych, gdyż nie można było wyrzucić robotników na bruk. W ten sposób (cytujemy dalej wywody zarządu), powstały zapasy towarów, które trzeba było zbywać po niższej cenie, uszczuplając równolegle kapitał obrotowy przedsiębiorstwa. Przy wzrastającym składzie towarowym, przedsiębiorstwo utraciło możliwość punktualnego zbierania pieniędzy na pokrywanie bieżących wypłat robotniczych i za dostawy. Gdy na tym tle zaczęły przejawiać się w ostrej formie protesty ze strony robotniczej, o czym zresztą przed paru dniami dono-

siliśmy, sytuacja uległa dalszemu pogorszeniu, pogłębiając zaufanie kredytodawców i powodując niemożność wywiązania się przez Widzewską Manufakturę ze swych zobowiązań. Ten stan zmusił zarząd upadłej spółki do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie sobie upadłości.

★

Tak uzasadnia swoje podanie o upadłość zarząd firmy. Do podania nie został włączony bilans i spis wierzycieli, gdyż — jak twierdził zarząd — nie było na to czasu. Uczyni to w najbliższym czasie syndyk masy.

Dalsze szczegóły tej sprawy podajemy na str. 7.

Wyniki subskrypcji POP

Subskrypcja Pożyczki O.P. jest zakończona i cyfrę jej bez większego błędu zdaje się można przyjąć na 400 mil. złotych. W planie inwestycyjnym wice-premiera przewidziane jest, iż w trzyleciu wykonawczym zaczęty w bież. roku budżetowym na cele inwestycyjno-zbrojeniowe krajowy wolny rynek emisyjny powinien dać 900 mil. Jeżeli więc zważymy, że u progu tego trzylecia zostało pokryte już jakieś 4/9 tych zamierzeń — cyfrę subskrypcji POP uznać należy za nader pomyslną.

Suma efektywnych wpłat na POP nie jest znana. Ponieważ nie wszyscy subskrybenci skorzystali z prawa ratalnych wpłat, ponieważ część już zapłaciła drugą ratę — można bez większego, zdaje się, błędu przyjąć, iż wpłaty efektywne przekroczyły 150 milionów.

Wydaje się nam, że dla gospodarstwa naszego trudniejsze było wydobyć tych pierwszych 150, aniżeli pozostałych 250 milionów.

Obliczaliśmy niedawno, iż od jesieni kredyty instytucji emisyjnej wzrosły bezmała o pół miliarda. Te cyfry należy na podstawie ostatnich bilansów dekad wych podnieść o dalszych 150 mil. W tych warunkach 400-milionowa pożyczka nie może bynajmniej oddziaływać drenująco na rynek.

Jeśli chwilowo widoczne jest pewne uszytywienie tego targu, to zważyć trzeba następujące: Zwiększone kredyty banku biletowego poszły przede wszystkim w sukurs instytucjom kredytowym, a po przez te instytucje — w znacznej części do pończochy ich klientów — wkladców, elementu naogół gospodarczo nieaktywnego. Natomiast element gospodarczo aktywny — odwrotnie — spotkał się, z konieczności, z restrykcjami kredytu ze strony tych banków, które go normalnie zasilają. Tu szukać trzeba tłumaczenia zjawiska.

Z wszelkim — bodaj z pełnym — prawdopodobieństwem przyjąć należy, że, nim dalsze raty POP będą płatne — „pończocha“ zacznie przesączać nagromadzoną gotówkę. Strumień tej gotówki na turalną koleją popłyynie do aparatu kredytowego; ten kredytowy „transformator“ przeobrazi go na kredyt dla warsztatów pracy. Wtedy właśnie te warsztaty skorzystają z tego powiększenia kredytów, jakie wyczytać możemy z bilansu banku emisyjnego. Będzie im też luźniej przy płaceniu drugiej i trzeciej raty pożyczki. Na tym to opieramy naszą tezę, że zapłata tych rat będzie dla gospodarstwa naszego łatwiejsza aniżeli zapłata pierwszej.

Dr. A. Z.

Wzrost produkcji syntetycznego kauczuku

Uruchomiona obecnie na terenie O.O. P. produkcja syntetycznego kauczuku, czyli t. zw. keru, stanowi ważny krok naprzód w kierunku pełnego usamodzielnienia się Polski pod względem gospodarczym. Zapotrzebowanie bowiem przemysłu naszego na kauczuk stale wzrastało i import tego surowca wynosił w r. 1937 6.052 ton, wobec 2.295 ton w r. 1931. W przeciągu więc siedmiu lat nastąpił wzrost przywozu o 263 proc. Równieżnie wzmagało się też zapotrzebowanie na regenerat, którego przywóz wynosił w roku ubiegłym 2.558 q wobec 395 q w r. 1934, co oznaczało wzrost jeszcze większy, bo wynoszący aż 692 proc. w przeciągu pięciu lat.

Wydawnictwo „REPUBLIKA“

Sp. z ogr. odp.

Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Zarządzenia walutowe W. M. Gdańska kolidują z polsko-gdańską umową dewizową. — Nieufność zagranicy do gospodarki senatu gdańskiego

Jak już o tym donosiła „Republika“ ukazało się dnia 17 kwietnia br. rozporządzenie senatu W. M. Gdańska, na mocy którego wszelkie konta w walutach obcych za wyjątkiem marki niemieckiej i złotego według stanu z dnia 17 bm. zostały przymusowo przerechnowane na guldeny gdańskie.

Poza tym ogłoszony został przymus sprzedaży posiadanego przez mieszkańców W. M. Gdańska złota zarówno kruszcem czystym i w monetach, jak i stanowiącego półprodukt w przemyśle złotniczym i zagranicznych papierów procentowych. Rozporządzenie to odnosi się do wszystkich — mieszkańców W. M. Gdańska bez względu na ich przynależność państwową oraz ma charakter jednorazowej przymusowej zamiany walut zagranicznych na guldeny.

Zostało ono poprzedzone wydanym przed miesiącem innym rozporządzeniem senatu, według którego mieszkańcy W. M. Gdańska obowiązani byli w drodze przymusowej przenieść rachunki w bankach zagranicznych, opiewające na posiadane waluty oprócz polskiej i niemieckiej do Bank von Danzig oraz do innych gdańskich banków dewizowych.

Rozporządzenie powyższe można uważać za jednorazową daninę mieszkańców

W. M. Gdańska na rzecz senatu, której wartość da się określić w różnicy wartości między pełnowartościowymi walutami zagranicznymi a sumą, na jaką te waluty zostały przewartościowane według oficjalnego kursu niepełnowartościowego guldena.

Świadczy ono o trudnościach finansowych W. M. Gdańska, wywołanych przez nadmiernie rozrzuconą gospodarkę publiczną W. M., zmuszoną do utrzymywania dwóch równoległych aparatów porządku publicznego i administracji, tj. senackiego i partyjnego, na co stosunkowo małe gospodarstwo gdańskie nie stać.

Wydając powyższe rozporządzenie, senat złamał umowę dewizową polsko-gdańską z r. 1935, w której ramach nie była przewidziana przymusowa waloryzacja w guldenach walut obcych przez Bank von Danzig i podległe mu banki dewizowe.

Niezależnie od konsekwencji gospodarczych i polityczno-gospodarczych, jakie będą miały miejsce w stosunkach polsko-gdańskich, stwierdzić należy, iż w związku z rozporządzeniem powyższym oraz powstającymi na jego gruncie możliwościami precedensu — gospodarka W. M. Gdańska będzie narażona w najbliższej przyszłości na szereg trudności.

Specjalny komitet dla spraw wełny krajowej zostanie wkrótce powołany

Ministerstwo Przemysłu i Handlu projektuje powołanie w najbliższym czasie specjalnego komitetu dla spraw wełny krajowej, którego kompetencje obejmować będą całokształt zagadnień związanych z obrotem wełną, cenami, handlem i t. p.

W skład komitetu wejdą: 4 przedstawiciele przemysłu i handlu, 4 przedstawiciele rolnictwa, oraz dyrektorzy względnie kierownicy krajowych aukcji wełny, którzy będą mieli głos doradczy.

Przewodniczącym tego komitetu powoła minister przemysłu i handlu na

wniosek Związku Iz Przemysłowo-Handlowych, wiceprzewodniczącego — na wniosek Związku Iz i Organizacji Rolniczych R. P. Przedstawiciele rolnictwa i ich zastępców do komitetu powoła minister rolnictwa i reform rolnych na wniosek Związku Iz i Organizacji Rolniczych R. P.

W posiedzeniach komitetu będą mogli brać udział z głosem doradczym rzeczoznawcy i delegaci ministerstw: przemysłu i handlu, oraz rolnictwa i reform rolnych. (wt)

Ożywienie polsko-palestyńskiej wymiany handlowej. — Nowa lista towarów dopuszczonych do kompensaty

Ostatnio bilans płatniczy w obrotach z Palestyną kształtował się dla Polski wybitnie niekorzystnie, gdyż poza wymianą towarową, wchodziły tu w grę skomplikowane zagadnienia emigracyjne i związany z nimi transfer dewiz na odbudowę, na rolnictwo, rodzinom emigranckim i t. p. Jakkolwiek bilans handlowy w obrotach z Palestyną, układał się dla Polski zasadniczo korzystnie, to jednak na przeszkodzie do normalnego rozwoju wymiany towarowej stały różnego rodzaju trudności, które powodowały zamrożenia.

Celem umożliwienia upłynięcia odmiarzeń tych, Ministerstwo Przemysłu i Handlu wydało w dniu 13 września 1938 r. instrukcję z wymienieniem listy towarów, dopuszczonych do kompensaty.

Anglia opracowała plan ewakuacji instytucji finansowych

Na odbytej ostatnio naradzie głównych banków angielskich omówiono plan ewakuacji instytucji finansowych na wypadek wojny.

Według tego planu, na pierwszy sygnał alarmu wojennego najważniejsze akta, portfele papierów wartościowych oraz depozyty w złocie i innych walorach zostaną niezwłocznie ewakuowane z Londynu do specjalnych piwnic, wybudowanych na peryferiach miasta. Szereg wielkich banków zakupiło na prowincji domy, dokąd przeniesione zostaną dy-

Lista ta obejmuje następujące artykuły: szynki w puszkach, wędliny, konserwy mięsne i drobiowe, konserwy rybne, ryby wędzone i solone, mleko kondensowane i w proszku, mączkę ziemniaczaną, cement, meble stolarskie, drzwi płytowe, listwy do ram, radiodbiorniki, skrzynki radiowe, przedzę lniana, tkaniny lniane, papier i płótno szmerglowe, papier bezdrzewny kancelaryjny, obuwie skórzone, skró wyprawione, rękawiczki skórzone, maszyny i narzędzia rolnicze, narzędzia rzemieślnicze, wyroby nożownicze, tomofan, fajans i szkło stolowe.

W dniu 3 maja rb. Mln. Przemysłu i Handlu rozszerzyło wyżej wymienioną listę towarów o następujące artykuły: mięso wołowe i cielęcę, czosnek i

Już obecnie wyczuwa się zagrożenie aby — transakcje dokonywane w porcie gdańskim likwidować na terenie aparatu bankowego w Gdyni gdzie wprawdzie przepisy dewizowe są analogiczne — natomiast nie grozi żadna możliwość niespodzianek, powstających na tle dyskrecjonalnych decyzji o charakterze polityczno-gospodarczym.

Komentując szerzej ewentualny senat precedensu, powstającego na mocy omawianego rozporządzenia — można uważać iż Bank von Danzig stworzył sobie dyskrecjonalną możliwość, której towarzyszy również możliwość indywidualnego i różnego traktowania poszczególnych firm — zamrażania w guldenach należności w dewizach, płynących przez Gdańsk nie jako w transzycie w obrotach polskiego handlu zagranicznego. Wprawdzie w danym wypadku możliwość ta praktycznie nie została wykorzystana — niemniej ona istnieje i realny zmysł kupiecki musi się z nią liczyć.

Nie jest wykluczone, że w odpowiednim momencie zamrożenia tego rodzaju zostaną zastosowane dyskrecjonalnie do firm polskich

Nie trzeba również zapominać, że w wypadku, gdy powstają za granicą dewizową konta zamrożone — powstaje jednocześnie konieczność stworzenia aparatu clearingowego, a co za tym idzie potrzeba prowadzenia statystyki obrotu towarowego — co prowadzi do stworzenia nowej granicy gospodarczej polsko-gdańskiej, tym razem już handlowej, a nie dewizowej.

Wprowadzenie takiej granicy w praktyce likwidowałoby tak już nadwyrężoną wspólnotę gospodarczą między Polską a W. M. Gdańskiem. Na powyższe okoliczności nasza polityka gospodarcza powinna zwrócić specjalną uwagę oraz zastosować skuteczne środki w kierunku przeciwdziałania stopniowej gospodarczej, a co za tym idzie i politycznej emancypacji W. M. Gdańska — sprzecznym z duchem i literą dotychczas obowiązujących umów polsko-gdańskich. (wt)

cebule, soki owocowe, wyroby szklane, wyroby szczeniarskie ze szczeciny i fibry, guziki galalitowe, paste do białka, odzież męską i damską, bielizna, rzeźne, masło, jaja, meble gięte, wyroby fajansowe, sanitarne, ceramika, naczynia emaliowane, drzewo tarte, podkłady kolejowe i słupy telegraficzne, papier pakowy, maszyny włókiennicze, tekturę, tomofan, fajans i szkło stolowe.

Niektóre z wymienionych częściowo mogą być eksportowane na zasadzie kompensaty, z częściowo za dewizy. W rozrachunku w wartości 75 proc. a w dewizach w wartości 20 proc. mogą być eksportowane: tektura, jaja, naczynia emaliowane, maszyny włókiennicze, meble gięte i wyroby szklane. W polowię za dewizy a w połowie w rozrachunku mogą być eksportowane: drzewo tarte, podkłady kolejowe i słupy telegraficzne i wyroby fajansowe sanitarne, ceramika.

Rada Handlu Zagranicznego sporządził wykaz firm, które zostaną zakwalifikowane do prowadzenia wymiany towarowej z Palestyną.

Na czele komisji rządowej, powołanej do regulowania wymiany towarowej polsko-palestyńskiej, stoi rada Z. Lubaczewski z M.S.Z.

Tak znaczne rozszerzenie listy towarów, dopuszczonych do rozrachunku z Palestyną, niewątpliwie przyczyni się do ożywienia wymiany towarowej między obu krajami. (wt)

Z dziełw Endzi

Dnia 12 maja 1926 roku organizacje niepodległościowe Łodzi ogłaszają pogotowie bojowe wszystkich swych członków, szczególnie aktywni są legionści i powiacy, w lokalu tych organizacji przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 82 wre życie dzień i noc bez przerwy: to wieść o wystąpieniu Marszałka Piłsudskiego przeciwko frymarzeniu dobrem i honorem narodu polskiego przez pewne grupy warcholskie. Do Warszawy wyrusza batalion ochotników jako posiłkowy dla oddziałów ukochanego przez Łódź Komendanta.

Dnia 12 maja 1935 roku wieczorem dociera do miasta naszego wieść o śmierci Marszałka Piłsudskiego. Momentalnie zastęga całe życie wielkiego miasta, puస్తoszeja restauracje, kawiarnie, tłumy w żałobnej kontemplacji spieszą do domów.

Hołd pamięci Wielkiego Marszałka

składa dziś cała Polska. — Program uroczystości żałobnych w Łodzi

Łódź obchodzi dziś, wespół z całą Polską, czwartą rocznicę zgonu Twórcy Niepodległości i Wielkiego Budowniczego Polski, Wodza Narodu, Pierwszego Marszałka Polskiej Odrodzonej, Józefa Piłsudskiego. Obchodzić będziemy tę smutną rocznicę w skupieniu i powadze. Program uroczystości żałobnych jest skromny, tak jednak pomyślany, by całe społeczeństwo mogło oddać

HOLD PAMIĘCI WIELKIEGO MARSZAŁKA.

Już wczoraj po południu rozpoczęto żałobną dekorację miasta. Wszystkie domy udekorowane zostały flagami o barwach narodowych, przybranych kirem żałobnym. Na gmachach państwowych żałobne flagi opuszczono do połowy masztu. Przepięknie udekorowano szereg gmachów i balkonów domów — wstęgami o barwach państwowych, przybranych kirem. Kirem osłonięto lampiony. Samorzutnie udekorowano wystawy sklepowe. Na tle kiru i ziele-

ni widnieją popiersia i portrety Józefa Piłsudskiego.

Program uroczystości żałobnych omówiliśmy już ogólnie w dniu wczorajszym.

O godz. 9 rano odbędą się w świątyniach wszystkich wyznań uroczyste żałobne nabożeństwa. O godz. 10 rano — uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym św. Stanisława Kostki, w obecności przedstawicieli władz i społeczeństwa. Mszę św. celebrować będzie J. E. Ks. Biskup Jasliński.

Przybywanie do Katedry powinno nastąpić na pół godziny przed nabożeństwem.

W godzinach przedpołudniowych nadawane będą przez radio audycje żałobne. Aby umożliwić wszystkim wysłuchanie tych audycji, ustawione zostaną na ulicach specjalne megafony.

Około godz. 7 wiecz. zabrzmia werble żałobne orkiestr, a o godz. 19.45 rozpoczną się uroczystości na pl. Hallera. O tej godzinie nastąpi zbiórka przed stawicielei władz, wojska, organizacji i całego społeczeństwa na pl. Hallera, dla oddania hołdu Wielkiemu Zmarlemu.

O godz. 20.40 do 20.44 nastąpi znów bicie werbli żałobnych. O godz. 20.44 rozlegną się sygnały syren i zapalenie ognisk.

O godz. 20.45, w chwili, w której przed czterema laty serce Wielkiego Marszałka bić przestało, nastąpi **TRZYMINUTOWA CISZA NA ULICACH MIASTA.**

Ustanie wszelki ruch kołowy i pieszy. W lokalach publicznych umilkną orkiestry. Po upływie 3-minutowej ciszy rozlegnie się bicie dzwonów we wszystkich kościołach i sygnały syren fabrycznych.

Na zakończenie uroczystości odczytano zostaną fragmenty z pism i rozkazów Marszałka Piłsudskiego.

Pięknym fragmentem uroczystości dzisiejszych będzie wręczenie Armii samolotu, ufundowanego przez działwę szkolną. (I)

KRONIKA

Maj 12 Piątek

Dziś Pankracego
Jutro Roberta, Serwatego

Wschód słońca	3.49
Zachód słońca	19.15
Wschód księżyca	1.15
Zachód księżyca	12.19
Długość dnia	15.49
Przybyło dnia	7.49

Krótkie wiadomości

NIENACZNY WZROST KOSZTÓW utrzymania zanotowano w Łodzi. Wczoraj odbyło się w urzędzie wojewódzkim posiedzenie komisji do badania zmian kosztów utrzymania, na którym stwierdzono, że w kwietniu w porównaniu z poprzednim miesiącem nastąpił wzrost kosztów o 0,07 proc. Na zwykłą tę wpłynęły ceny ziemniaków, ryżu i grochu.

CENNIK NALEŻNOŚCI LEKARSKICH (honoraria) w województwie łódzkim został opublikowany w ostatnim numerze „Łódzkiego Dziennika Wojewódzkiego”. Zarządzenie ustala wysokość opłat za czynności specjalne, zabiegi i operacje chirurgiczne, położnicze, ginekologiczne, laryngologiczne, położnicze, zabiegi analityczne, radiologiczne i fizykalne.

POMNIKI NA DROGACH MIEJSKICH podlegać będą obecnie specjalnej ochronie. Jak wiadomo bowiem z pisma, otrzymanego przez zarząd pomników posiada dużą wartość historyczną. W związku z tym sporządzony będzie szczegółowy spis pomników przydrożnych.

KURS GOSPODARSTWA DOMOWEGO zorganizował zarząd miejski dla matek, przebywających w I miejskim domu wychowawczym dla niemowląt, aby umożliwić im znalezienie pracy zarobkowej. Kurs trwał 6 miesięcy. Przeszkolono ogółem 25 matek. Nauka obejmowała zarówno wykłady jak i zajęcia praktyczne.

JUTRO PRZED KOMISJĄ POBOROWĄ Nr. 1 przy ulicy Ogrodowej Nr. 34 stawić się winnie 2 komisariatów rocznika 1918, zamieszkali na terenie N do Z włącznie, o nazwiskach na listy przy Al. Kościuszki Nr. 19 — mężczyźni tegoż rocznika zamieszkali na terenie 1 komisariatu o nazwiskach na listy L. M.

Komendantka policji kobiecej p. Paleolog przybyła do Łodzi

Do Łodzi przybyła w dniu wczorajszym komendantka policji kobiecej, kom. p. Paleolog. Kom. p. Paleolog zwiedziła w towarzystwie kierownika IV brygady wydziału śledczego kom. Sitkowskiego izbę zatrzymań, przeznaczoną — jak wiadomo — dla nieletnich oraz miejski dom wychowawczy. Po dalszej inspekcji agend policji kobiecej, kom. Paleolog opuści Łódź najpewniej w dniu dzisiejszym. (I)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M. Kasperkiewicz (Limanowskiego 1), A. Rychla (Loboda (11 Listopada 86)), M. Zundelewicz (Piotrkowska 25), S. Bojarski i W. Schatz (Przełaz 19), Cz. Ryteł (Kopernika 26), M. Lipiec (Piotrkowska 193), A. Kowalski i S-ka (Rzgowska 147).

Jak subskrybowała Łódź

Cyfry, które świadczą o wzorowym spełnieniu obowiązku wobec Państwa przez wszystkie sfery naszego miasta

Robotnicy — zł. 1.979.900.	zł. 5.000.000, żydzi — zł. 3.300.000.
Wojsko i urzędnicy państwowi — zł. 70.800.	HANDEL: chrześcijanie — 748.000, żydzi — 2.163.000 zł.
Urzędnicy prywatni — zł. 2.904.320.	WŁASNOŚĆ NIERUCHOMA: chrześcijanie — zł. 185.000, żydzi — zł. 437.000.
Wolne zawody — zł. 651.260.	RZEMIOSŁO I CECHY: chrześcijanie — zł. 296.000, żydzi — zł. 215.000.
Duchowieństwo — zł. 77.900.	SPÓŁDZIELNIE: chrześcijanie — zł. 259.000, żydzi — zł. 48.900.
Młodzież szkolna — zł. 49.560.	ROBOTNICY: chrześcijanie — zł. 1.797.000, żydzi — zł. 182.000.
Rolnicy — zł. 19.860.	WOJSKO I URZĘDNICY PANSIWO WI: chrześcijanie — zł. 70.000, żydzi — zł. 540.
Artyści i dziennikarze — zł. 38.340.	URZĘDNICY PRYWATNI: chrześcijanie — zł. 2.150.000, żydzi — zł. 753.000.
Stowarzyszenia — zł. 277.020.	WOLNE ZAWODY: chrześcijanie — zł. 367.000, żydzi — 284.000.
Inne — zł. 1.063.320.	DUCHOWIENSTWO: chrześcijanie — zł. 76.000, żydzi — zł. 1240 (w Łodzi jest 8 rabinów).
ŁĄCZNIE ŁÓDŹ WPLACIŁA NA P. O.P. zł. 20.308.460.	MŁODZIEŻ SZKOLNA: chrześcijanie — zł. 33.000, żydzi — zł. 16.000.
Jak się to przedstawia pod względem wyznaniowym? Ścisłszego podziału na wyznania nie można było dokonać, zastosowano więc podział na wyznania chrześcijańskie (wszystkie) i wyznanie możeszowe.	ARTYŚCI I DZIENNIKARZE: chrześcijanie — zł. 20.000, żydzi — zł. 18.000.
Wpłaty — bierzemy tu już zaokrągło nie sumy, bez końcówek, dla ułatwienia, co jednak nie stwarza żadnych różnic — przedstawiają się następująco:	STOWARZYSZENIA: chrześcijanie — zł. 243.000, żydzi — zł. 34.000.
BANKI I ASEKURACJA: chrześcijanie — 83.500, żydzi — 350.000 zł.	INNE: chrześcijanie — zł. 215.000, żydzi — zł. 212.000.
PRZEMYSŁ: (jeśli chodzi o towarzyswa aktywne rubryka „wyznania” jest nieuchwytna i dowolna) chrześcijanie —	Ogólny podział na wyznania chrześcijańskie oraz wyznanie możeszowe jest następujący: chrześcijanie wpłaciłi złotych 11.623.280, żydzi — zł. 8.048.380.

Podajemy do wiadomości Sz. Klienteli, że naszymi **TYNKAMI szlachetnymi „FELZYTYN” i „SKALENIT”** oraz **Materiałem wodoszczelnym „TROCAL”** wykonanych zostało w Łodzi kilkadziesiąt domów m. inn.: Gmach Szpitala Wojskowego, przy ul. Zeromskiego, Ambulatorium Ubezpieczalni Społecznej, przy ul. Leczniczej, Sanatorium Ubezpiecz. Społecznej w Tuszyńku i wiele inn. Polecamy również posadzkę i okładziny lastricowe, granitoidowe i cementowe. Zakłady Przemysłowe „FELZYTYN I TROCAL” **REPREZENTACJA W ŁODZI, UL. BANDURSKIEGO 12, tel. 227-66**

Wicemin. Rose wyjeżdża do Londynu

Warszawa, 11 maja.
(Pat) Wiceminister przemysłu i handlu dr A. Rose udaje się w dniu 14 bm do Londynu w sprawach, związanych z wywozem węgla z Polski oraz z Anglii.

Weidmann będzie stracony

Paryż, 11 maja.
(Pat) Prośba o ułaskawienie, złożona przez Weidmanna i Milliona, skazanych na karę śmierci, została odrzucona.

Katastrofalny pożar

Chicago, 11 maja.
(Pat) Pożar, jaki spowodował wyszechnięcie się na sąsiednie elewatory, rozpowierające ogółem około 5 milionów buszli pszenicy.
Ponad 3 miljn. buszli uległo zniszczeniu. Straty oceniane są na 2 miliony dolarów. Jak przypuszczają — w katastrofie tej utraciło życie około 20 osób.

Młodość dzięki olejkowi oliwkowemu

Czy każda kobieta nie marzy o utrzymaniu takiej dziewczęcej cery? A jak łatwo przecież to można osiągnąć! Urok młodości może stać się udziałem każdej kobiety dzięki Palmolive, mydłu na oleju oliwkowym.

Kobiety starożytnego Egiptu znane były z pięknej cery. Ich tajemnicą było ożywiające działanie oleju z oliwek, którym namaszczały swoją skórę. Dla tych samych powodów obecnie kobiety używają Palmolive, mydła na oleju oliwkowym, dla codziennego zabiegu piękności. Łagodne mydło Palmolive wyrabiane jest na obfitych ilościach tego prawdziwego olejku piękności.

Pamiętaj, że o piękności kobiety decyduje jej cera! Mając nawet regularne rysy, kobieta nie jest piękna, jeżeli ma brzydką cerę! Masuj ciało dwa razy dziennie obfitą pianą mydła Palmolive, a będziesz dumna ze swej cery. Nie przyjmuj naśladowictw, jest tylko jedno mydło Palmolive.

Uzupełnij zabieg kosmetyczny mydłem Palmolive, używając kremu „Przyjaciel Skóry” na oleju oliwkowym i lecytherinie.

Nieznane w historii

Dnia 28 lutego 1938 roku kanclerz Hitler w swym przemówieniu do narodu niemieckiego oświadczył:

— Od czasu, gdy Liga Narodów przestała wtrącać się do spraw wewnętrznych Gdańska, problem ten przestał być labilem niezgody pomiędzy Polską a Niemcami. Polska szanuje prawa narodowe Niemców w Gdańsku, a Niemcy szanują prawa Polski. W ten sposób udało się nam ustalić normalne stosunki pomiędzy Polską a Trzecią Rzeszą.

Uptynał z górą rok. W Gdańsku, jeżeli coś zmieniło, to chyba na korzyść Niemiec, bo narodowy socjalizm rozbił tam jeszcze uchwyt swoich

gdzie są dziś zapewnienia Hitlera? — „święte słowo”, którym mówił, że Niemcy dotrzymają tego słowa wiecznie, chociaż tamaly podpisy, położony pod „dyktando” wersalskim?

W zamian za jeden anulowany pakt, zamian za jeden uroczyście zaprzyczenia, a za protestowany, Niemcy proponują nam drugi, — jakąż jest gwarancja, że po 6 miesiącach nie podarliby w strzępy tego

W tym polega właśnie trudność dzisiejszej sytuacji światowej, że Niemcy nie chcą przecięły możliwość pertraktowania ze sobą, gdyż zaufanie do nich jest zerwane i do każdego podpisu nie ma wiary i do każdego podpisu nie ma wiary i do każdego podpisu

W tym polega właśnie trudność dzisiejszej sytuacji światowej, że Niemcy nie chcą przecięły możliwość pertraktowania ze sobą, gdyż zaufanie do nich jest zerwane i do każdego podpisu nie ma wiary i do każdego podpisu

W tym polega właśnie trudność dzisiejszej sytuacji światowej, że Niemcy nie chcą przecięły możliwość pertraktowania ze sobą, gdyż zaufanie do nich jest zerwane i do każdego podpisu nie ma wiary i do każdego podpisu

W tym polega właśnie trudność dzisiejszej sytuacji światowej, że Niemcy nie chcą przecięły możliwość pertraktowania ze sobą, gdyż zaufanie do nich jest zerwane i do każdego podpisu nie ma wiary i do każdego podpisu

W tym polega właśnie trudność dzisiejszej sytuacji światowej, że Niemcy nie chcą przecięły możliwość pertraktowania ze sobą, gdyż zaufanie do nich jest zerwane i do każdego podpisu nie ma wiary i do każdego podpisu

powitały pojednanie z Niemcami, nawet hitlerowskim, na warunkach korzystnych dla obu stron i gwarantujących na dłuższy czas spokój w Europie. Ale jednocześnie widzimy, że nawet w parlamencie angielskim, gdzie swoboda wysuwania wniosków, nawet najbardziej odbiegających od aktualnej polityki rządowej, jest nieograniczona — nie odezwie się żaden głos kompromisowy. Germanofile w Anglii zostali, ale do szczętnie wyginęli ludzie, którzy wierzą narodowym socjalistom na słowo i na podpis...

To zaostroża sytuację, ale to ją też wyjaśnia!

Przed kilkoma dniami państwa skandynawskie postanowiły odpowiedzieć odmownie na niemiecką formalną propozycję zawarcia paktu o nieagresji. Z wyjątkiem jedynej Danii, która musi zachowywać się „grzecznie”, gdyż posiada i granicę lądową z Niemcami, i terytoria szlacheckie, do których Niemcy roszczą sobie pretensje, i wreszcie — mniejszość niemiecka, a więc obawia się bezpośredniego, brutalnego gwałtu, — stanowisko państw skandynawskich było nie tylko odmowne, ale chłodno i naszpikowane pełną nieufnością do każdej propozycji i sugestii, płynącej z Berlina.

W parlamencie norweskim powiedziano otwarcie, że żadne umowy z Niemcami Norwegii nie interesują, a wartość tych umów najlepiej ocenia państwa, które umowy takie dawniej zawarły...

Organ dr. Goebbelsa „Völkischer Beobachter” przed kilkoma dniami wy-

sunał kapitalną tezę: ponieważ Niemcy uczynili Polskę „przyjacielską i pokojową propozycję” w sprawie Gdańska, a Polska tej propozycji nie przyjęła, przeto nie tylko sama spowodowała zerwanie paktu o nieagresji, ale jeszcze dodatkowo uwłoczyła honorowi narodu niemieckiego. Albowiem naród ten nie jest przyzwyczajony do odrzucania jego propozycji pokojowych!

Ta teza jest wogóle czymś nowym w dziedzinie stosunków międzynarodowych. Nie wiadomo, co bardziej podziwiać: megalomanię czy bezczelność? P. Goebbels i jego kompania wysuwają tezę, że świat, że narody sąsiednie mają o b o w i a z e k, m u s z ą przyjmować „propozycję”, które im racy uczyni berlińska kancelaria dyplomatyczna! Coś zupełnie nieznanego w historii!

Na tego rodzaju sugestie jest jedyna odpowiedź: nie rozmawiać, ale uzbroić się!

Na zapytanie, czy będzie wojna, każdy rozsądny człowiek musi dziś odpowiedzieć: szanse wojenne są dziś tym mniejsze, im lepsze jest uzbrojenie frontu demokratycznego państw pokojowych, im spokojniejsze są nastroje w społeczeństwach, im większa jest wola zwycięstwa w razie konfliktu...

Trzy miesiące temu państwa skandynawskie nie odważyłyby się na lekceważące potraktowanie propozycji berlińskich. Dziś — pomimo sojuszu militarnego Niemiec z Włochami — Skandynawia może sobie pozwolić na luksus zlekceważenia. Czar p r y s l...

Bluff się s k o Ń c z y ł. Berlin usiłuje jeszcze straszyc świat — a to sojuszem militarnym z Włochami, a tam paktami ze Stalinem, a gdzie indziej znów parada w Madrycie...

Jakże bliźniaczo przypomina to sytuację podczas wojny na przełomie 1917—18 roku. Wtedy, kiedy siła niemiecka była najbardziej rozlana, najbardziej pozornie niezwyciężona, alianci lekceważyli sobie zarówno pogroźki, jak i pokątne propozycje pokojowe. Wiedzieli, że Niemcy zżerane są przez słabość wewnętrzną, przez załamanie się ducha społecznego, przez brak wszystkiego, co potrzebne do życia i prowadzenia wojny...

A naokoło na świecie narastała i rozwijała się coraz prężniej, coraz szybciej olbrzymia potęga Ententy, która musiała doprowadzić Niemcy do klęski nieuchronnej i straszliwej.

To się stało w listopadzie 1918 roku w sposób oczekiwany przez sztaby Ententy, ale niespodziany dla szerokich mas zarówno niemieckich, jak i francuskich, czy angielskich.

Nie wiemy, jak to teraz będzie i jakie jeszcze niespodzianki gotuje nam bliska przyszłość. Dwa państwa totalne próbować będą wypętania się ze ścieżki per fas et nefas... Ich chwyt będą miały wszelkie cechy skrajnej determinacji i ryzyka. Ale już Zachód i Wschód odzyskał zimną krew i spokój. Rezultat ostateczny jest przesadzony i będzie zapewne bardzo podobny do drugiej połowy 1918 roku...

Ambasador Polski u Mołotowa Echa wizyty Potiemkina w Warszawie. — Pozytywny rozwój wzajemnych stosunków

Warszawa, 11 maja
Ze strony miarodajnej potwierdzono dzisiaj wobec przedstawicieli prasy wczorajsze informacje korespondenta politycznego „Republiki” na temat przebiegu rozmów ministra Becka z wicekomisarzem Potiemkinem.
Według udzielonego dzisiaj przedstawicielom prasy polskiej oświadczenia, celem przybycia wicekomisarza Potiemkina do

Warszawy była chęć bezpośredniego poinformowania się o opinii miarodajnych czynników polskich na temat rozwoju stosunków polsko-sowieckich.
Zarówno rozmowa ministra Becka z wicekomisarzem Potiemkinem, jak i odbyta dzisiaj w Moskwie konferencja ambasadora dr. Wacława Grzybowskiego z premierem Mołotowem dały możność rozpatrzenia stosunków polsko-sowieckich i ustalenia z obu stron wzajemnego zyczli-

wego i rzeczowego stosunku.
Rozmowy polityczne polsko-sowieckie pozwoliły nadto stwierdzić, że rząd sowiecki w pełni rozumie stanowisko, jakie Polska zajęła wobec angielsko-sowieckich rokowań o pomoc wzajemną.
Komisarz Potiemkin zapewnił ponadto o całkowitym pozytywnym stosunku rządu sowieckiego do tez zawartych w ostatnim przemówieniu ministra Becka.

Nowe „chwyt“ propagandy niemieckiej

Interpelacja sen. Hasbacha w Senacie. — Agenci hitlerowscy prze nycają ludzi przez granicę. — Niemcy skarżą się na.. „prześladowania“ w Polsce

Warszawa, 11 maja
„Kilka wydarzeń najświeższej daty zdaje się wskazywać na to, że okres pewnego uspokojenia jaki nastąpił na odcinku polsko-niemieckim chce wykorzystać prasa niemiecka dla wmówienia opinii europejskiej, że na odcinku polsko-niemieckim trudności stwarza... Polska.

Propaganda niemiecka nie wysiła się zbyt i nie wynajduje nowych metod pracy, zaś zadawania się stosowaniem „chwytów“ doskonale znanych opinii całego świata z czasów niedawnych kryzysów austriackiego, sudeckiego i czeskiego. Tak więc w prasie niemieckiej, dzień po dniu, wzrasta liczba artykułów, mówiących o rzekomo straszliwych prześladowaniach niemieckiej mniejszości w Polsce. Zaczynają się ukazywać wiadomości o „uciekierkach“ z Polski dla których trzeba nawet w Niemczech zbierać ofiary. Dla poparcia tych tez przychodzi oto w sukurs przedstawiciel parlamentarny niemieckiej mniejszości narodowej sen. Erwin Hasbach, który w dniu dzisiejszym w Senacie złożył interpelację „w sprawie gromadzących się (?) w ostatnich czasach wysiedleń z pasa granicznego obywateli polskich narodowości niemieckiej“.

Sen. Hasbach rozwodzi się najprzód bardzo długo na temat niesłychanie rzekomo lojalnego i poprawnego zachowania się mniejszości niemieckiej w obecnych — jak się wyraża — „czasach najwyższego napięcia międzynarodowego“, po tym pisze, jak to polskie władze mają masowo przesiedlać tę „ultrałojalną“ niemiecką mniejszość narodową, a w końcu stawia rządowi 3 pytania:

1) Czy rząd aprobuje dotychczasowy posunięcia władz administracyjnych?, 2) Czy rząd gotów jest polecić władzom administracyjnym zaniechanie dotychczasowej praktyki wysiedlania, która częściowo przybrała charakter wysiedlania masowego?, czy i w jaki sposób rząd zamierza naprawić szkody materialne i moralne powstałe z powodu nieuzasadnionej(?) akcji wysiedleńczej(?)

Niemal równocześnie ze złożeniem przez sen. Hasbacha interpelacji w Senacie przychodzi wiadomość o pewnym zajściu, które rozegrało się w nocy z dnia 9 na 10 bm. na granicy polsko-niemieckiej,

w powiecie nowotomyskim w okolicy miejscowości Trędówka.

Pod miejscowością tą przepływa wąska rzeczka, stanowiąca w tym miejscu granicę państwa. Polski posterunek straży granicznej zauważył łódź płynącą w stronę brzegu niemieckiego. Po trzykrotnym wezwaniu do zatrzymania się i nie usłuchaniu tego wezwania przez dwie osoby, znajdujące się w łodzi, polska straż graniczna oddała strzały w kierunku łodzi. W rezultacie strzałów jedna osoba została zabita a druga ranna.

Jak się okazuje osobą zabita jest znany przemysłowiec do Niemiec, a osobą raną obywatel polski narodowości niemieckiej zwerbowany do przekroczenia granicy polsko-niemieckiej.

Agencja „Iskra“ podaje wiadomość o tym zajściu bez komentarza, z innej jednak strony, wiadomo, że tego i podobnego typu wypadki przekroczenia granicy są w ostatnich dniach częste.

W powiatach pogranicznych uwijają się agenci niemieccy namawiający ludność niemiecką do przekraczania granicy i obiecujący sowe zarobki w Niemczech dla

Po operacjach jamy brzusznej uważana jest naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa jako znakomity środek przeczyszczający, ponieważ łagodnie i dokładnie przeczyszcza przewód pokarmiany materii. Zapytajcie waszego lekarza.

tych, którzy wynajmą się do robót polnych. Jest faktem, iż w Niemczech bardzo w tej chwili robotników rolnych a coraz na emigracja sezonowa polskich robotników rolnych do Niemiec została wstrzymana z powodu napięcia politycznego.

Werbując zamieszkałych w Polsce Niemców do robót polnych na terenie Rzeszy, pieką agenci niemieccy dwie sprawy czenie przy jednym ogniu: 1) uzyskanie robotników rolnych i mają „uciekierkach“ którzy mają być naoczny dowód „strasznych prześladowań“ w Polsce.

Robota propagandy niemieckiej jest jednak zbyt przejrzysta, żeby mogła celować...

Zajścia antypolskie na Śląsku

Komisarz R. P. w Gdańsku protestuje przeciw napadom na funkcjonariuszy polskich

Katowice, 11 maja
(Pat) Wykroczenia antypolskie na Śląsku Opolskim nie ustają.

I tak w Dobrodzieniu, w nocy napastnicy wytlukli po raz drugi szyby w biurach i składnicy „Rolnika“ oraz w prywatnych mieszkaniach, mieszczących się nad „Rolnikiem“. Również zniszczono tablicę Banku Ludowego.

Niezwykle znamienym jest, że miejscowa policja odmówiła nocnej ochrony policyjnej dla „Rolnika“, tłumacząc się tym, że personel policyjny po całodzienniej pracy chce mieć spokojną noc.

Wobec takiego stanu pracownicy „Rolnika“ przez kilka nocy sami pilnowali mienia instytucji. Rzucano kamieniami w stronę lampy, aby ją zgasić. Po-

warzało się to przez trzy noce. W czwartą noc nastąpił silniejszy atak, przy czym udało się napastnikom stłuc lampę. Na ponowne żądanie nikt z policji nie interweniował. Dopiero na interwencję telefoniczną do policji w Opolu wysłano pomoc.

Również klientela „Rolnika“ nie znajduje spokoju. Gospodarze, zakupujący towar w „Rolniku“, są na ulicach miasta zatrzymywani przez rozgaitowane jednostki.

Gdańsk, 11 maja
(Pat) W związku z pobiciem przez trzech nieznanymi sprawców w nocy z dnia 10 na 11 maja zawiadowcy stacji Marienau, Brunona Grygiewicza, pod-

czas pełnienia przez obitego służby raz w związku z ponownym podłożeniem petardy pod dom, zamieszkałym przez polskich inspektorów celnych miejscowości Akalthoi, Komisarz Główny R. P. interweniował w senacie w. m. Gdańska, protestując przeciw stanowi bezpieczeństwa w sprawie wiecie Wielkie Żuławy i domagając się wydania zarządzeń celem zapewnienia bezpieczeństwa osobistego oraz wykonywania służby przez urzędników i funkcjonariuszy polskich.

Ze strony senatu w. m. Gdańska rażono ubolewanie z powodu wymienionych wypadków i zapewnienie, że przedsięwzięte zostaną odpowiednie kroki.

Senat uchwalik pełnomocnictwa dla P. Prezydenta Rzplitej

jednogłośnie i bez dyskusji. — Ograniczenie nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach

Warszawa, 11 maja
(PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu senatu w obecności członków rządu z premierem na czele, przyjęto jednogłośnie bez dyskusji rządowy projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów.

Referent sen. Skoczylas w przemówieniu swoim podkreślił, że sytuacja państwa, wynika z burzliwej sytuacji międzynarodowej, żąda dalszego wzmocnienia gotowości obronnej państwa, a zarazem podtrzymania i rozbudowania pokojowej pracy gospodarczej, zgodnie z pokojowymi dążeniami naszej polityki zagranicznej.

Na komisji prawniczej sejmku, pan wicepremier zapewniał imieniem rządu,

że te pełnomocnictwa nie będą nadużywane, bo nie mają one zastąpić parlamentu w jego normalnych funkcjach, gdyż ten — mimo udzielonych pełnomocnictw rządowi, — pracować będzie normalnie i programowo i nie będzie ograniczony w krytyce działalności rządu. Pełnomocnictwa te mają więc stworzyć tylko warunki szczególnej sprawności w pracach rządowych i umożliwić jakiegokolwiek zaskoczenie nas, mogące zahamować nasz rozwój gospodarczy.

Obecny czas w polityce międzynarodowej jest wyjątkowo ważny dla Polski. Wiedza o tym obydwie izby ustawodawcze, wie o tym i docenia to cały kraj. W takiej sytuacji przewidywanie, szczególnie na czujność i przygotowanie na każdym

polu pracy państwowej i społecznej nakazem chwili. Zatem obranie obywateli momentu do żądania pełnomocnictwa całkowicie uzasadnione.

Uchwalenie przez parlament pełnomocnictw dla rządu — to dlań wyrażenie ufania.

Komisja prawnicza wniosła: Wysoce szanowny Prezydencie Rzeczypospolitej do wydawania dekretów w brzmieniu uchwalonym przez sejm, bez zmian i czyste oklaski).

USTAWĘ PRZYJĘTO BEZ ZMIAN
Z kolei po krótkim referacie sejmku baczewskiego, przyjęto nowelę do rozporządzenia Prezydenta o Krzyżu Zasługi za dzielność, mianowicie rozszerzenie możliwości otrzymania tego krzyża na wszystkich żołnierzy sił zbrojnych państwa, rynek wojennej, oraz określenie noszenia tego krzyża przed złotym herbem Zasługi. Ustawę przyjęto bez dyskusji.

Projekt ustawy o Krzyżu i Medalu Ochołotnym za wojnę referował pan Siciński.

Sen. Drozdowski referował o noweli do rozporządzenia Prezydenta o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach. Nowela przesyła ministrom przemysłu i handlu oraz ministrowi skarbowemu wniosek o ograniczeniu wynagrodzeń w przedsiębiorstwach spółkach akcyjnych na propozycję likwidowanej mniejszości akcjonariuszy to w razie gdy walne zgromadzenie w trzy kolejne lata nie uchwałało w tym celu lub uchwałało ją w zbyt niskim miarze. Nowela może się przyczynić do zainteresowania drobnych akcjonariuszy akcyjnym. Sejm wprowadził poprawki do ustawy, które nie budzą zastrzeżeń. W głosowaniu o nowelę ustawę w brzmieniu uchwalonym sejm.

Oświadczenie sen. Zmigrydera-Konopki w senackiej komisji prawniczej

Warszawa, 11 maja
Na posiedzeniu komisji prawniczej Senatu w dniu 9 maja br. senator dr. Zmigryder-Konopka złożył następujące oświadczenie:

Wysoka Komisjo!
Pan Wicepremier Kwiatkowski oświadczył w komisji prawniczej Sejmu: „Polska nie narusza obcych interesów, ale domaga się aby szanowano Jej prawa“.

Jako jedyny senator reprezentujący ludność żydowską w komisji prawniczej, w porozumieniu z senatorem Rubinsztajnem, składam poniższe oświadczenie:

„Każdy wróg Polski jest wrogiem wszystkich obywateli polskich i, gdy Rząd zwraca się do Izby Ustawodawczej z projektem o pełnomocnictwa dla Prezydenta Rzeczypospolitej, podkreślamy w całej pełni konieczność wspólnego wysiłku; jasnym jest i powinno być powszechnie zrozumiałym, iż w chwilach zagrożenia Państwa, które stanowi wspólne dobro wszystkich obywateli, wróg znajdzie nas karnie stojących w obronie Polski i najwyższych ideałów, które wskazał Marszałek Polski, a które znalazły wyraz w Konstytucji Rzeczypospolitej“.

Samolot niemiecki zestrzelony na terytorium francuskim

Besancon, 11 maja.
(Pat) W toku śledztwa ustalono, że samolot niemiecki, stracony w środek w pobliżu Ponttrallier, był dwumotorowym samolotem myśliwskim „Messerschmidt“.

Ze szczątków samolotu wydobyto 4 karabiny maszynowe, rozbity aparat do zdjęć lotniczych oraz resztki rozbitej radiostacji pokładowej.

GIBRALTAR
najczulszy strategiczny punkt świata

GIBRALTAR
osnuty siecią intryg szpiegowskich

GIBRALTAR
chroniony czujnym okiem asów wywiadu

GIBRALTAR
stanowi tło dramatu miłości i poświęcenia

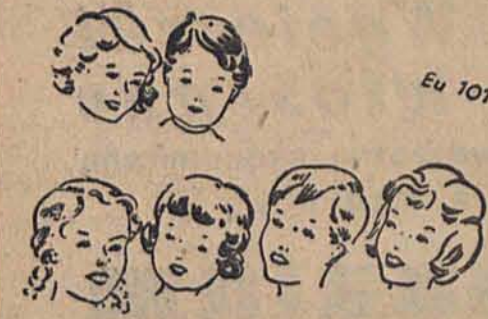
Premiera jutro w kinie „CASINO“

LUNCH - zł. 1⁷⁵ (wódka przekąska danie klubowe) wydaje codziennie od 12 - 3 pp.

WINIARNIA „POD SREBRNĄ LATARNIĄ“ przy HANDLU WIN

VICTUAL „PIOTRKOWSKA 64“

ŁATWO ZDOBYĆ PIĘKNA I DELIKATNA CERE!

WYSTARCZY UŻYWAĆ KREMU PIĘKNOŚCI

EUKUTOL

ABY CERA STAŁA SIĘ ŚWIEŻA I CZYSTA!

Eukutol

Garaze

na 3 SAMOCHODY 1 1/2 tonnowe, wozownia na 5-6 wozów oraz pomieszczenie na skład beczek (200 mtr. kw.) POTRZEBNE w OKOLICY ULICY GDAŃSKIEJ, pomiędzy ulicami Skrupki i Żwirki, Warunek: Budynek murywany, posadzka betonowa. Oferty pod Z. M. składać w Administracji.

„FOTOPLASTIKON“

ul. MONIUSZKI 2

wyświetla dziś i dni następnych z WIEDNIA przez BUDAPESZT do MORZA CZARNEGO.

Malownicza podróż parowcem rzeczny wzdłuż biegu Dunaju przez Austrię, Czechosłowację, Węgry i Rumunię do słynnego kąpieliska Warny Wstęp 25 gr., młodz. szkolna 15 gr. Czynny cały dzień bez przerwy.

PRZYCHODNIA SPECJALNA

dla chorych WENERYCZNYCH

Leczenie chor. wenerycznych, seksualnych i skórnych, leczenie promieniami Rentgena, analizy krwi i wydzielein

Zawadzka I telef. 206-65 front I piętro, czynna od 8 r. do 9 w. PORADA 3 ZŁ.

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA MUZYKI UDZIELA LEKCJI GRY FORTEPIANOWEJ

(moskiewskie konserwatorium) oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu

G. HURWICZ-SZTYLLEROWA Narutowicza 31 m. 6.

Materiały Bielskie „WŁÓKNO KRAJOWE“ wł. FRYDMAN i WINOGRAD, Piotrk. 16, fr. I. p.

DAMSKIE: na PŁASZCZE, KOSTIUMY I SUKNIE MĘSKIE: na UBRANIA I PALTA poleca:

DR. MED. MICHAŁ URBACH

ZAWADZKA 15, tel. 148-89 chor. nerwowe i wewn.

od 15 maja przyjmuję:

Ciechocinek

DWOREK „MENTONA“, tel. 215.

Dr. KLINGER

Spec. chor. wenerycznych, seksualnych i skórnych (włosów) przeprowadził się na ul.

PRZEJAZD 17 telef. 132-28

Przyjm. od 9-11 i od 6-8 wiecz.

DOKTOR W. BALICKA

Sienkiewicza 52

(róg Nowot)

Nr. tel. 194-03

Choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od 6-7.30 wiecz.

DR. MED. S. Kantor

Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH ul. PIOTRKOWSKA 90

Telef. 129-45.

Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz

w niedziele i święta od 8-2 po poł

Czystość

przyjmuje cyklinowanie, dutowanie iroterowanie oraz sprzątanie biur. pokoi. Czyszczenie szyb.

PIOTRKOWSKA 44. telefon 167-45.

Ceny konkurencyjne.

Fabryka napoi gazowych

dostarcza WODE SODOWA, LEMONIAD, ORANZADE iód

do domów prywatnych Ceny niskie!

TEL. 190-48 R. FRIEDWALD PILSUDSKIEGO 69.

Do akt Nr. VI Km. 1049 1939 r. OBWIESZCZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 6-go, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Dąbrowskiej Nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 26 maja 1939 roku od godziny 13-15 w Łodzi przy ulicy Południowej 78/80 i Pl. Dąbrowskiego 2, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: — 619 szpul z masy tekturowej, 308 szpul z masy tekturowej z przedzą jedwabną, szafa do rzeczy, stół okrągły, stółki biurko, kredens kuchenny, radio-aparat 2 lampowy, dolną część kredensu, stół orzechowy, 1 fotel, 5 krzesel, oszacowanych na łączną sumę złotych 255+385.70, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Łódź, dnia 4 maja 1939 r. Komornik: Stefan Górski. Sprawa J. H. Wiślickiego p-ko Eljaszowi i Bronisławie Waldmanom.

DR. MED. JAN POLAK

CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE ul. Nawrot 7

Tel. 164-21 godz. przyjęć od 5-8

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dypłomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lekcja, Konwersacja, Grammatyka. Tomaczenie, Korespondencja. Pomoc szkolna, Południowa 20, m. 1-sza lewa of. parter.

Kupno i sprzedaż

Tuszyn-Las

DO SPRZEDANIA natychmiast 2 PAKI CELE. Wiadomość Łódź, ul. Ławowa nicka Nr. 136, telef. 210-10.

DRÓBNE ogłoszenia w „Republika“ są najlepszym i najtańszym środkiem zeteknięcia zainteresowanych lub szukających lokatora lub sprzedających lokatora, 2) znaleźć mieszkanie, pojedynczy pokój, 3) sprzedać ruchomości lub rzecz, 4) kupić nieruchomość okazująco, 5) dostać posadzenie, wyszukać pracownika — niechaj drobne ogłoszenie do „Republiki“.

Rozmaite

H. PINCZEWSKI, Pl. Boernera 5, tel. 10-102, bit kwit kaucyjny Elektrowni, ul. Kiej Nr. 31860, z dnia 27. 10. 1938 r. na zł. 20.

CHROMOWANIE, niklowanie, srebrzenie i t. p. oraz wszelkie roboty metaliczne wykonuje firma Władysławowski, Piotrkowska 88, tel. 204-88.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. Dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 15-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 150-88. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 688-026.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“

w Łodzi: zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.— „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie. Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronka tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpałt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubiny w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Głück, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki“ — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama“ — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi. WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.